

The United Nations emblem is centered in the background, rendered in a dark red color that blends with the overall background. It features a world map surrounded by olive branches.

FBALMUN'24 KORE SAVASI CALISMA REHBERI

Kriz Ekip Lideri: Ceyhun Aslan

İÇİNDEKİLER:

- I. Gündem Maddesinin Tanımlanması
- II. Soğuk Savaş ve 2. Dünya Savaşı Sonrası
Dünya Siyaseti
- III. Kore'nin Yakın Geçmişi ve Savaşa Giden Süreç
- IV. Tarihsel Süreçte Kore Savaşı
- V. Kaynakça

I. GÜNDEM MADDESİNİN TANIMLANMASI

Kore Savaşı, Kuzey Kore ve Güney Kore arasında 1950 yılında başlayan savaştır. Sovyetler Birliği ve Çin'in Kuzey Kore'yi, ABD ve müttefiklerinin Güney Kore'yi filen desteklemesi ile döneminin en büyük uluslararası krizi haline gelen çatışma; İkinci Dünya Savaşı sonrası oluşmaya başlayan iki kutuplu dünyanın ve Soğuk Savaş'ın ilk fili çatışmalarından biridir. Savaş, Kore Yarımadası'nın ve Soğuk Savaş'ın kaderini baştan aşağıya değiştirecektir.

II. SOĞUK SAVAŞ VE 2. DÜNYA SAVAŞI SONRASI DÜNYA SİYASETİ

II. Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle birlikte dünya siyaseti köklü bir değişim sürecine girdi. Savaş, Avrupa'da ve Asya'da büyük yıkımlara yol açmış, milyonlarca insanın hayatını kaybetmesine ve altyapıların büyük zarar görmesine neden olmuştu. II. Dünya Savaşı'nın sonunda kazanan devletler arasında önemli bir güç dengesi oluşmuştu; bu durum, Soğuk Savaş olarak adlandırılan yeni bir uluslararası ilişkiler döneminin başlangıcını işaret etti. Soğuk Savaş, ABD ve Sovyetler Birliği arasında ideolojik, politik, ekonomik ve askeri rekabetin yoğunlaştığı bir dönemdi. ABD'nin kapitalist demokrasisi ile Sovyetler Birliği'nin komünist ideolojisi arasındaki çatışma, dünya siyasetinin merkezine

yerleşti. Bu süreç, dünya haritasını bölgesel ittifaklar ve ideolojik kutuplaşmalar üzerinden yeniden çizdi. Soğuk Savaş'ın erken dönemine dair somut örneklerden biri, 1947 yılında ABD'nin Yunanistan ve Türkiye'ye yardım sağlamak amacıyla Truman Doktrini'ni ilan etmesidir. Bu doktrin, Sovyetler Birliği'nin yayılcı politikalarına karşı bir karşılık olarak ortaya çıkmış ve ABD'nin Soğuk Savaş'ta aktif bir rol oynamaya başladığını göstermiştir. 1948 yılında Berlin Krizi de Soğuk Savaş'ın erken dönemine damgasını vurmuş bir olaydır. Sovyetler Birliği, Batılı mttefklerin kontrolündeki Berlin'i abluka altına alarak Batılı glerle doğrudan bir çatışmaya yol açmıştır. Bu kriz, Doğu ve Batı Bloku arasındaki gerilimi doruğa çıkarmış ve Soğuk Savaş'ın askeri ve politik boyutlarını gözler önüne sermiştir. Aynı dönemde, Marshall Planı (1948) ve NATO'nun kuruluşu (1949) gibi gelişmeler de Soğuk Savaş'ın ilerleyen yıllarında önemli rol oynayan stratejik hamlelerdi. Marshall Planı, ABD'nin Avrupa'nın yeniden inşası ve komünizmin yayılmasını nleme çabaları kapsamında Avrupa'ya ekonomik yardım sağlamasını içeriyordu. NATO ise Batı Bloku lkeleri arasında askeri bir ittifak kurarak Sovyet tehdidine karşı ortak savunma mekanizmaları geliştirmeyi amaçlıyordu. Soğuk Savaş'ın Asya'daki önemli bir yansıması ise Kore İç Savaşı oldu. Kore, II. Dünya Savaşı sonrasında Kuzey ve Güney olarak ikiye bölündü. Kuzey Kore, Sovyetler Birliği'nin desteklediği komünist bir rejim kurarken, Güney Kore ABD'nin desteklediği bir kapitalist düzen benimsedi. Kore İç Savaşı, 1950 yılında Kuzey Kore'nin Güney Kore'yi istilasıyla patlak verdi ve bu atışma, Soğuk Savaş'ın bölgesel dinamiklerini ve süper güçler arası çekişmelerini bariz bir şekilde gözler önüne serdi. ABD, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde Kuzey Kore'ye karşı askeri müdahaleyi destekledi ve bu durum, Soğuk Savaş döneminin uluslararası hukuk ve

güvenlik anlayışı üzerinde önemli etkiler yarattı. Soğuk Savaş döneminde, küresel güçler arasında askeri ittifaklar ve bloklar oluştu. NATO gibi Atlantik ittifakı ile Varşova Paktı gibi Doğu Bloku, askeri güç projeksiyonu ve stratejik denge sağlamak için kurulmuştu. Bu ittifaklar, dünya siyasetinde süper güçler arasındaki gerilimi artırdı ve birçok kriz anına sahne oldu, Kore İç Savaşı da bunlardan biriydi. Sonuç olarak, Soğuk Savaş ve II. Dünya Savaşı sonrası dünya siyaseti, uluslararası ilişkilerdeki temel dinamikleri köklü bir şekilde değiştirdi. Süper güçler arasındaki ideolojik mücadele, bölgesel çatışmaları tetikledi ve uluslararası güvenlik politikalarını derinden etkiledi. Bu dönem, günümüz uluslararası ilişkilerinde hala hissedilen birçok jeopolitik ve stratejik dinamiğin temelini oluşturmuştur.

III. KORE’NİN YAKIN GEÇMİŞİ

Kore, 19. yüzyılın sonlarına doğru Asya'daki geleneksel düzenin dış güçler tarafından etkilenmeye başladığı bir dönemde bulunuyordu. Bu dönem, Kore'nin modernleşme sürecindeki başlangıcını ve ülkenin siyasi ve toplumsal yapısındaki değişimleri hızlandıran bir zaman dilimini işaret eder.

19.yüzyılın sonlarına doğru Kore, Çin'in geleneksel etkisi altında bulunuyordu ve Kore'nin büyük güçler arasında bir pazar yeri haline gelmesi, ülkenin kaderini belirleyen önemli bir faktördü. Ancak, bu dönemde Kore'nin karşılaştığı en büyük tehditlerden biri Japonya'nın yükselişiydi. Japonya'nın 1876 yılında imzalanan Ganghwa Antlaşması

ile Kore üzerindeki etkisi arttı ve 1910 yılında Kore'yi resmen işgal ederek Kore İmparatorluğu'nu sona erdirdi.

19. yüzyılın başlarında Kore, Japon işgali altında büyük acılar yaşadı. Japon yönetimi, Kore'nin kaynaklarını sömürdü, kültürel kimliğini zayıfatti ve yerel direnişlere sert tepkiler verdi. Bu dönem, Kore halkı için milli bilincin ve bağımsızlık arayışının önemli bir dönüm noktasıydı. 1919 yılında gerçekleşen 1 Mart Hareketi ve 1919-1945 yılları arasında süren bağımsızlık mücadelesi, Kore'nin milli kimliğini koruma ve Japon işgaline karşı direnme çabalarının bir ifadesiydi.

II. Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle birlikte Kore, Japon işgali altından çıktı. Ancak, savaş sonrası dönemde Kore'nin kuzeyi ve güneyi arasında siyasi ve ideolojik farklılıklar belirginleşmeye başladı. Kore'nin kuzeyinde Sovyetler Birliği'nin etkisiyle komünist bir rejim kurulurken, güneyinde ABD'nin etkisi altında kapitalist bir düzen oluşturuldu.

1948 yılında, Kore'nin kuzeyinde Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti (Kuzey Kore) ve güneyinde Kore Cumhuriyeti (Güney Kore) resmi olarak kuruldu. Bu durum, Kore yarımadasının ikiye bölünmesinin resmi bir simgesi haline geldi ve bölgedeki gerilimleri derinleştirdi. Her iki Kore arasındaki sınır, ideolojik farklılıklar ve dış güçlerin etkisiyle sert bir çizgiye dönüştü.

Kore'nin 19. ve 20. yüzyıldaki durumu, ülkenin modernleşme sürecinde yaşadığı zorlukları ve dış müdahalelerin etkilerini anlamak için önemli bir zemindir. Japonya'nın işgali altındaki dönem, Kore'nin milli kimliğini koruma ve modernleşme sürecindeki ilk adımlarını atma mücadelesini simgeler. II. Dünya Savaşı sonrası dönemde ise Kore'nin

bölünmesi ve Soğuk Savaş'ın etkisi altında siyasi ve ideolojik bir kutuplaşma yaşanmıştır.

Bu karmaşık tarihsel süreç, Kore Savaşı'nın arka planını ve Kore Yarımadasının günümüzdeki jeopolitik durumunu anlamak için temel bir referans noktası sağlar.

IV. TARİHSEL SÜREÇTE KORE SAVAŞI

Kore Savaşı, 1950-1953 yılları arasında gerçekleşen ve Kore Yarımadası'nın kuzey ve güneyi arasında yaşanan çatışmayı ifade eder. Soğuk Savaş'ın bölgesel bir yansıması olan bu çatışma, küresel güçlerin çekişmesi ve bölgedeki ideolojik kutuplaşmanın sonucunda patlak vermiştir.

1950 yılının Haziran ayında, Kuzey Kore'nin ani bir saldırısıyla başlayan Kore Savaşı, Kuzey Kore'nin Güney Kore'yi istilası ile başladı. Kuzey Kore lideri Kim Il-sung'un emriyle gerçekleşen bu saldırı, Güney Kore'nin başkenti Seul'ü ele geçirme girişimiyle uluslararası toplumda büyük endişelere yol açtı.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK), Kuzey Kore'nin saldırısına tepki gösterdi ve Güney Kore'yi savunmak amacıyla Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin kararıyla uluslararası bir güç gönderilmesini kararlaştırdı. ABD, BM gücünün liderliğini üstlenerek Güney Kore'ye askeri destek sağladı.

Kore Savaşı'nın erken dönemlerinde, BM güçleri ve Güney Kore'nin direnişi ile Kuzey Kore'nin ilerleyişi durduruldu. General Douglas MacArthur komutasındaki BM güçleri, Inchon çıkarması ve ardından gerçekleştirdikleri taarruzlarla Güney Kore topraklarını geri almaya başladı. Ancak, Çin'in müdahalesiyle savaş daha karmaşık bir hal aldı.

Çin Halk Cumhuriyeti, Kuzey Kore'yi destekleyerek savaşa doğrudan katıldı ve BM güçlerine karşı büyük çatışmalar başlattı. Bu gelişmeyle birlikte, Kore Savaşı daha uzun ve kanlı bir çatışma haline geldi. Savaşın seyrinde defalarca el değiştiren bölgeler ve büyük çatışmalar yaşandı.

Kore Savaşı'nın sona ermesi için uzun müzakereler gerçekleşti. Sonunda, 1953 yılında Panmunjom'da ateşkes anlaşması imzalandı. Ateşkes anlaşması ile savaşın fili ateşi durduruldu ancak resmi olarak savaş sona ermedi ve iki Kore arasında barış antlaşması imzalanmadı. Kore Yarımadası halen teknik olarak savaş halinde bulunmaktadır.

Kore Savaşı'nın sonuçları büyük ölçüde belirleyici oldu. Savaşın ardından Kore Yarımadası, kuzeyde Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti (Kuzey Kore) ve güneyde Kore Cumhuriyeti (Güney Kore) olarak ikiye bölündü. Bu durum, günümüze kadar devam eden bölgesel gerilimlerin temelini oluşturdu ve Kore'nin iki farklı ideoloji ve yönetim altında var olmasına neden oldu.

Kore Savaşı, Soğuk Savaş döneminin önemli bir bölgesel çatışması olarak tarihe geçti. Hem Kore Yarımadası hem de uluslararası ilişkiler üzerinde uzun vadeli etkileri olan bu savaş, günümüzde bile Kore Yarımadası'nın jeopolitik durumunu etkilemeye devam etmektedir.

V. KAYNAKÇA

1. <http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/TEZ/41648.pdf>
2. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/454074>
3. <https://tr.korean-culture.org/tr/172/korea/66>
4. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1496623>
5. <https://acikders.ankara.edu.tr/course/view.php?id=1742>